

Diarienummer: KS-2025/528

Handläggare: Fredrik Söderlind, Upphandlingschef

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Motion 2025:07 från Socialdemokraterna – Uppdatera upphandlingspolicyn

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:
Kommunfullmäktige anser motionen vara besvarad.

Sammanfattning av ärendet

Den 20 september 2025 lämnade Socialdemokraternas fullmäktigegrupp en motion till kommunfullmäktige med förslag om att uppdatera kommunens inköps- och upphandlingspolicy. Motionen lyfter fram fyra specifika punkter som anses vara aktuella och viktiga för att förbättra kommunens upphandlingsverksamhet.

Ärendets uppkomst och historik

Bakgrund

Den 20 september 2025 lämnade Socialdemokraternas fullmäktigegrupp en motion till kommunfullmäktige med förslag om att uppdatera kommunens inköps- och upphandlingspolicy. Motionen lyfter fram fyra specifika punkter som anses vara aktuella och viktiga för att förbättra kommunens upphandlingsverksamhet och som är aktuella i dagens samhälle. Vår befintliga policy behöver aktualiseras, vilket vi kommer att göra. Vi ser också ett behov av att på sikt uppdatera våra riktlinjer, vilket vi gör kontinuerligt.

Inställning

Den befintliga inköps- och upphandlingspolicyn är ändamålsenlig och täcker de grundläggande principer som styr kommunens upphandlingsverksamhet. Det är dock viktigt att kontinuerligt aktualisera och uppdatera styrdokumentet för att säkerställa att de är relevanta och anpassade till dagens samhälle och utmaningar.

Svar på motionens punkter

1. Krav på kontroller inför upphandling och uppföljning av kontrakt

Denna punkt är viktig och relevant och vi anser att den hör hemma på en nivå för riktlinjer.

Vår befintliga riktlinje för inköp och upphandling täcker redan in krav på kontroller och uppföljning av kontrakt för att säkerställa seriösa leverantörer och motverka välfärdsbrottslighet.

I nuvarande riktlinjer står följande:

” En systematisk uppföljning av ingångna avtal säkerställer att kvaliteten och priset på varan/tjänsten håller avtalad nivå, att skattemedel används på bästa möjliga sätt samt att relationen mellan köpare och leverantörer är affärsmässig.

Alla nämnder ansvarar för avtalsuppföljning av sina egna ramavtal/kontrakt samt avrop från ramavtal och förlängningar av dessa. Kommunens upphandlingsenhet ansvarar för avtalsuppföljning av kommungemensamma ramavtal/kontrakt och förlängning av dessa.” (s.5)

Kommunen genomför kontroller inför upphandlingar för att identifiera riskbranscher och vid upphandlingstillfället då vi kontrollerar inkomna anbud genom kreditkontroller, kontroller av skuldsaldo och andra kontroller från Skatteverket samt Kronofogdemyndigheten, samt kontroller av teknisk och yrkesmässig kapacitet i stort.

2. Sunda arbetsvillkor för arbetstagare

Vi håller med om vikten av att säkerställa sunda arbetsvillkor. Denna punkt är också på en nivå för riktlinjer och täcks in i våra befintliga riktlinjer samt regleras av 17 kap. 2–5 §§ lagen om offentlig upphandling (LOU)

I nuvarande riktlinjer står följande:

”Enligt upphandlingslagstiftningen är upphandlade myndigheter och enheter skyldiga att ställa arbetsrättsliga villkor om lön, semester och arbetstid i nivå med kollektivavtal om det är behövligt och det går att fastställa arbetsrättsliga villkor. Skyldigheten gäller vid upphandling av varor, tjänster, byggentreprenader samt koncessioner som uppgår till minst de tröskelvärden som gäller enligt respektive lag.” (s.6)

3. Informationssäkerhet, säkerhetsskydd och dataskydd

Vi delar motionärens uppfattning om vikten av att informationssäkerhet, säkerhetsskydd och dataskydd ska beaktas vid samtliga upphandlingar. Detta är redan idag en integrerad del av kommunens upphandlingsprocess. Tillsammans med samverkanskommunerna inom IT-centrum (Heby, Tierp, Älvkarleby och Östhammar) har Knivsta kommun tagit fram en gemensam bruttokravlista som stöd för kravställning vid upphandling av system och tjänster som hanterar dessa frågor. Därmed säkerställs att relevanta krav på informationssäkerhet, säkerhetsskydd och dataskydd alltid beaktas och ställs vid upphandlingar.

4. Policyn ska omfatta hela kommunkoncernen

Denna princip finns redan i vår befintliga policy och riktlinje. Policyn gäller för hela kommunkoncernen och alla dess enheter.

Rättslig utredning

Interna styrdokument

Kommunens upphandlingsverksamhet styrs av ett antal interna dokument, däribland upphandlingspolicyn samt riktlinjer för inköp och upphandling. Dessa dokument säkerställer att upphandlingar genomförs i enlighet med gällande lagstiftning och kommunens egna krav, inklusive frågor om informationssäkerhet, säkerhetsskydd och dataskydd. Policyn och riktlinjerna uppdateras vid behov för att fortsatt möta lagkrav och verksamhetens behov.

Konsekvensbeskrivningar

Ekonomiska konsekvenser

Motionens förslag innebär ingen direkt ekonomisk konsekvens, då uppdatering av upphandlings- och inköbspolicyn är en del av det löpande arbetet med att underhålla kommunens styrdokument. Några extra resurser utöver ordinarie verksamhet bedöms därför inte behövas.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista.

Samlad bedömning

Motionen lyfter fram relevanta och viktiga punkter som är aktuella i dagens samhälle. Kommunens befintliga policy behöver aktualiseras, vilket förvaltningen har för avsikt att göra. Förvaltningen ser också ett behov av att på sikt uppdatera kommunens riktlinjer, vilket vi gör kontinuerligt. Med hänvisning till detta är det lämpligt att anse motionen besvarad.

Underlag för beslut och beslutsexpediering

Underlag för beslut

Tjänsteutlåtande 2026-01-12
Motion 2025-09-20

Beslutet skickas till

Akten
Upphandlingschef

Dan-Erik Pettersson
Ekonomichef

Barnchecklista inför beslut

Alla under 18 år är att betrakta som barn.

1. Påverkar beslutet barn?

Ja ☐

Nej ☒

Förvaltningens bedömning är att ärendet varken påverkar barn eller vuxna.

2. Hur har barns bästa beaktats?

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

4. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja ☐

Nej ☐

Inte aktuellt. Beslutet rör inte en övergripande flerårig plan eller ett flerårigt styrdokument. ☐